

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI

QARSHI MUHANDISLIK – IQTISODIYOT INSTITUTI
OLIV TA'LIM, FAN VA INNOVATSIVALAR VAZRIGI

Damage is
done
when
FAN VA.
AND
EXHAUST
PIPE
are
overheated.

ASHEAYMAN,
OF H.

OLYMPIA
WINE & SPIRITS

Ko'yxatga oindi

Nº 0701/2013

“KASBIY PEDAGOGIKA”

FANINING O'QUV DASTURI

(Kundzigi) This is a derivative of Kundzigi, which means "the one who is in the body".

100 000 – Ta'lim

Ta'lim sohası: 110 000 = Ta'lim

Ta'lim yo'naliши: 60112400 – Professional ta'lim (Qishloq xo'jaligini)

Qarshi 2024-yil

FAN/MODUL TURI

Fan/modul kodi	O'quv yili	Semestr	Kreditlar
Kasbiy pedagogika	2024-2025	4	5
Fan/modul turi	Ta'lim tili		Haftadagi dars soatlari
Majburiy	O'zbek/rus		
1.	Fanning nomi	Auditoriya mash'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)
Kasbiy pedagogika	60	90	150
2.	I Fanning mazmuni		
Fanni o'qitishdan maqsad - talabalarni ta'lim, tarbiya, o'qish hamda rivojlanishning pedagogik qonuniyatlarini o'rganadi, pedagogik tamoyillar va axborot texnologiyalarini qo'llash mezonlari, professional ta'lim muassasalarini turlari va ulami boshqarish tizimini asoslaydi. Ushbu fan insomni kasbiy faoliyatga tayyorlash, o'sib kelayotgan yosh avlodni tarbijalash, malakali ishchi kuchini yangi talablar darajasiga moslab borishni ko'zda tutadi. Fanni o'qitishidan maqsad – talabalarda professional ta'limi tashkil etish va boshqarish, ushbu jarayonlarda ta'lim sifatini ta'minlash borasidagi bijum, ko'nikma va malakalarni shakllantirish orqali ularning bo'lajak kasbiy-pedagogik faoliyatni samaradorligini ta'minlashdan iborat.	Fanning vazifasi – talabalarga O'zbekiston Respublikasida kasbiy ta'limi rivojlanish tarixi, ta'limning uzluksizligi va davomiyligi, uzluksiz ta'limning maqsadi, mazmuni, tuzilishi, uzuksiz kasbiy ta'lim tushunchalarini, kasbiy ta'limi tashkil etish va boshqarish to'g'risidagi asosiy normativ hujjatlar, kasbo tizimi mazmuniga qo'yiladigan talablar, professional ta'limi boshqarish tizimi, talabalarga pedagogik-psixologik bilimlarni umumkasbiy va maxsus fannarni o'qitish jarayonida tadbiq etishni o'rgatishdan iborat.		
II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)			
Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:			
1- mavzu. “Kasbiy pedagogika” fan sifatida.	O'zbekiston Respublikasi umumiyy va kasbiy ta'lim tizimi islohatlari. Professional ta'lim ijtimoiy-iqtisodiy o'zgarishlar sharoitida.		
“Kasbiy pedagogika” fanning maqsad va vazifalari. Kasbiy pedagogikaning asosiy tushunchahari: bilim, ko'nikma, malaka, kasb, ixtisoslik, mutaxassislik, kasbiy ta'lim, kasbiy tayyorgarlik, kasbiy tarbiya, kasbiy mahorat.			
“Kasbiy pedagogika” fanning bosqua fanlar bilan aloqalarini o'rganish.			
2- mavzu. Kasbiy ta'lim pedagogikasining shakllanishi va rivojlanishi.			
Millyy g'oyaning shakllanishi, yoshlarni umumbashariy va milliy qadriyatlar ruhida tarbiyalash, halq pedagogikasi tajribasiga tayanish. VIII-XIII asrlarda O'rta Osiyoda shakllangan, zamonaliv kasbiy ta'lim tizimining fundamental asosiari. Ular barcha avlod olimlari,			

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI TA'LIM TIZIMI ISLOHOTLARI

mutafakkirlari, pedagoglari, ishlab chiqarish va halq xunarmandchilik ustalari tajribasi va rivojlanishini aks etadi. O'rta Osiyo mutafakkir olmlari kasbiy ta'lim haqidasi. Movoraunnahr madaniyat rivojlanishi davida, X-XII va XIV-XVI asrlarda kasbiy ta'lim Turkistonda VIII-XIII asrlarda jamiyat ta'lim asos bo'lgan barcha yangi g'oyalilar, madaniyat va fanga ochiq va jo'shqin bo'lgan davrda kasbiy ta'lim tajribasi. Kasbiy ta'lim tizimida milliy islohotlar yo'nalishlarining mohiyati: ta'larning O'zbekiston haqlari madaniyati bilan boyitilgan milliy tarix, milliy an'analar va odatlar bilan uzbiv bog'iqliigi, ta'limga milliy rivojlanish, boshqa haqlar madaniyati va tarixiga hurmat uyg'otishning muhim vositasi sifatida tan olinishi.

3- mavzu. O'zbekiston Respublikasi ta'lim tizimi islohotlari.

Ta'lim tizimi islohotlarini muvaffaqiyatli amlalga oshirish shart-sharoitlari: milliy pedagogik merosga tayyanish, yangi maqsad va vazifalarni aniq belgilab olish, bosqichma-bosqich amalga oshirish, tadrijiylik. Ta'lim tizimi islohotlarining mohiyati: izchilik, ochiqlik, fuqarolarning ta'limga bo'lgan extiyojlarini qoniqtira olish, jamiyatning talablariga javob berish, jahon kasb va ta'lim bozorida samarali faoliyat yuritish va raqobat qila olish. 2020 yilda qabul qilingan “Ta'lim to'g'risida”gi Qonun maznum mohiyati.

4- Mavzu. Kasbiy ta'larning dolzarb pedagogik muammolari.

“Uzluksiz ta'lim” tizimi tushunchasi. Uzluksiz ta'lim tuzilishi. Uzluksiz ta'lim tizimi va turlari. Professional ta'lim to'g'risidagi PF-5812 farmonning mohiyati. Kasbiy ta'lim turlari va tizimi. Kasbiy ta'lim rivojlanishning asosiy omillari. Uzluksiz ta'limi tizimida professional ta'larning o'ni va ahamiyati. Kichik mutaxassis, kasb, ixtisoslik tushunchahari. Kasb ta'limi o'qituvchisi va unga qo'yilgan talabalar. Professional ta'limi tizimi uchun pedagog kadrlar tayyorlash muammolari.

5- Mavzu. Ta'limga standartlashtirish. Professional ta'lim mazmuni, maqsad va vazifalari.

Standart, standartlashtirish meyorlari tushunchahari. Ishlab chiqarishda standartlashtirish. O'zbekiston Respublikasida “Standartlashtirish to'g'risida”gi Qonun. Standartlashtirish, ta'lim standarti, professional ta'lim tizimida ta'lim standarti tushunchahari. Standartlashtirishning meiyoriy elementlari.

Professional ta'lim davlat ta'lim standartlarining sh funktsiyaları Professional ta'lim DTS maqsadi, funktsiyaları, vazifalari, tamoyillari. Professional ta'lim DTS, DTSga, uni ishlab chiqish va amalda qo'llashga qo'yiladigan talablar. DTSni ishlab chiqish va amalga kiritish bosqichlari. DTSning tarkibiy qismi. Standartlashtirish obyektlari. DTS mazmuni. DTSning Davlat va miliy-mintaqaviy tankibiy qismi. Bozor munosabatlariiga o'tish sharoitlarida kasbiy ta'lim sifatiga talablar. DTS kiritilishi kasb-hunar kollejarida malakali mutaxassislarini tayyorlash sifatini baholashning asosiy maqsadi sifatida. “Ta'lim sifati”,

“Ta’lim sifatini nazorat qilish”, “Ta’lim sifatini baholash” tushunchalari. Professional ta’imi mazmuniga (davlat ta’im standartlari, o’quv rejalar va dasturlari) qoyilgan talablar.

6-mavzu. O’zbekiston xalq xo’jaligining asosiy tarmoqlari, kasblar

O’zbekiston respublikasi halq xo’jaligi tarmoqlari, samoat - qishloq xo’jaligi, kichik korxonalar, kichik biznes.

Professional ta’limda tayyorlov yo’nalishlari, kasblar va ixtisosliklar umundavlat tasniflagichi.

Professional ta’limda mutaxassislik va kasblar yo’nalishlari bo’yicha Unum davlat Klassifikatori maqsadi va obyektlari. Mutaxassislik, kichik mutaxassis, kichik mutaxassis vazifalari, kasbiy faoliyat sohasi, Professional ta’limda ta’lim yo’nalishlari tushunchalari. Tasniflagich tuzilmasi.

7-mavzu. Kasb ta’lim pedagogikasining didaktik tamoyillari

Professional ta’lim jarayonlari taxili va asosiy dadaktik tushunchalari. Professional ta’limda umumdidaktik tamoyillar onglik va faoliyk ilmiy sistemalik nazariy va analiy birligi ta’lim tarbiya birligi ko’rsatmalilik. Ta’lim sohasidagi davlat siyosatining asosiy tamoyillari va ularni kasb-hunar ta’limida qo’llash.

8-mavzu. Professional ta’limda ta’lim jarayonini tashkil qilishda

O’qituvchining lavozim vazifalari. O’qituvchining ta’limni rejashtirish bo’yicha vazifalar. Professional ta’limda nazariy va analiy mashg’ulotlarni tashkil etish metodikasi. O’quv jarayoni didaktikasi, rejalashitish va amalga osdirishni toyhalash, undagi o’qitish metodlari va vositalarini o’zgartirib turish. Nazorat va baholash bo’yicha vazifalari. O’qituvchining metodik ishlari. Professional ta’limda o’qituvchining tarbiyaviy ishlari bo’yicha vazifalari.

9-mavzu. Professional ta’limda mashg’ulotlarni tashkiliy shakllari

Ta’lim shakllari va turlari. Professional ta’limda mashg’ulotlarni tashkiliy shakllari va turlari. Nazariy mashg’ulot va uni tashkil etisnga qo’yligan talablar. Amaliy mashg’ulotlar va ularni tashkil etisnga qo’yligan talablar. Sinfda va sinfdan tashqari mashg’ulot turlari va shakllari. Mashg’ulotlarni o’quv tashkil etish metodikasi.

10 - mavzu. Professional ta’limda mashg’ulotlarni tashkiliy vositalari

Ta’lim vositalari turlari. Ta’limning texnik vositalari. Didaktik materiallар va ularni taylorlashga qoyilgan talablar. Chizmali organayzerlar va ularning turkumlanishi. O’quv ustaxonalarini jixzoqlanishiga qo’yligan talablar.

11 - mavzu. Ta’lim metodlari. Professional ta’limda mashg’ulotlarni

tashkil etishda ulardan foydalananish metodikasi

Ta’lim metodlari turlari va ularni turkumlanishi. Nazariy ta’lim metodlari.

Amaliy mashg’ulotlarda qo’llaniladigan ta’lim metodlari. Muammoli ta’lim metodlari va ularni ta’lim jarayonida qo’llash metodikasi. Professional ta’lim muassasalarida maxsus fanlar bo’yicha mashg’ulotlarda interfaol ta’lim metodlarini qo’llash metodikasi.

12-mavzu. Pedagogik faoliyati va pedagogik qobiliyat O’qituvchi pedagogik faoliyatining tarkibiy qismlari: konstruktiv, tashkiliy, gnostik, kommunikativ. O’qituvchining pedagogik qobiliyat. O qish va o’qitish bo’yicha qobiliyatlar, tarbiya jarayonga yo’natirilgan pedagogik qobiliyatlar. Pedagogik muloqot qobiliyatları va faoliyatga ega bo’lgan o’qituvchi fanni o’quv kursi hajmidagina emas, balki ancha keng va chuquroq bilishi, o’z fani sohasidagi kashfiyotlarni hamisha kuzatib borishi, materialni ipidan ignasigacha bilishi, unga niroyatda qiziqishi, oddiy tadqiqot ishlarini olib borishi to’g’risida tushunchalar xosil qilish.

13-mavzu. O’qituvchining pedagogik mahorati va kasby maxorati Kasbiy mahorat haqidagi ta’riflar. Pedagogik mahorat komponentlari: insomparvarlik, pedagogik bilimlar, pedagogik qobiliyat, pedagogik texnika o’rganish. Tarbiyalanuvchilarga murojaat qilishning to’g’ri stili va tovush ohangini tanab ola bilishi, o’quvchilar habbi-harakatlariga o’zing munosabatini ko’rsata olishi, sezgi tempi (yuksakligi), boshqarish ko’nikmalarini boshqarishni bilish.

14-mavzu. Kasb-hunar ta’limini boshqarish

Pedagogik, psixologik boshqaruv to’g’risida ma’umot. Boshqaruv jarayoni bosqichlari. Boshqaruv usublari. Boshqaruvga yangicha yondashuv: yakka shaxs va jamoa bilan ishish usullari. Boshqaruvda o’qituvchining roli: faol, tashabbuskor va ijodkor munosabati. Ta’lim-tarbiya jarayonini boshqarish o’quv yurtida, o’quvchi-talabalar jamoasida sog’lom psixologik multit yaratish yo’llari.

Professional ta’lim muassasalarini boshqarishning umumiyy va ilmiy asoslari. Professional ta’limi muassasalariga rahbarlik qilish, rahbarlar ishining mazmuni. Professional ta’lim muassasalarining boshqaruv tuzilmasi. Professional ta’limi muassasalarida pedagogik kengeshi tarkibiy tuzilmasi va funkisiyalar. Pedagogik oshkoralik demokratiya va o’z o’zini boshqarishi asosida amalga oshirilishi to’g’risida zaruriy biimlarni tarkib toptish.

15-mavzu. Kasbiy pedagogikada qo’llaniladigan ilmiy tadqiqot metodlari, shakllari va vositalari

Kasbiy pedagogikada qo’llaniladigan ilmiy tadqiqot metodlari o’qitish jarayonida tarbiyalanuvchilarga shaxs sifaiда qaralishi, turli pedagogik texnologiyalar hamda zamonaaviy metodlarni qo’llanilishi ularni mustaqil, erkin fikrlashga, izlanishga, har bir masalaga ijodli yondoshish, mas’uliyatni sezish, ilmiy tadqiqot ishlarini olib borish, tahlil qilish, ilmiy adabiyotlardan unumli foydalansinga, eng asosiyisi, o qishga, fanga, pedagogga o’zi tanlangan kasbiga bo’lgan qiziqishlarini kuchaytirish. Professional ta’limini tashkil qilish shakllari va vositalari bilan tababallari tanishtirish ularda bilim, ko’nikma va malakalarni hosil qilish.

II. Amaliy mashgulotlari bo’yicha ko’rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashgulotlarni quyidagi mavzular tavsija etiladi:

1. “Ta’lim to’g’risida”gi qonun moddalarini chuqur tahlil qilish va o’rganish. O’zbekiston respublikasi Prezidentining PQ 5812- soni qarori bilan tanishish va tahsil qilish

	<p>2. Kasbiy ta'lim pedagogikasining shakllanishi va rivojlanishi</p> <p>3. O'zbekiston Respublikasi ta'lim tizimi islohotlari</p> <p>4. Kasbiy ta'limning dolzarb pedagogik muammolari</p> <p>5. Ta'limni standartlashtirish. Professional ta'lim mazmuni, maqsad va vazifalari.</p> <p>6. O'rzbekiston xalq xo'jaligining asosiy tarmoqlari, kasblar yo'naliishlari bo'yicha Umundavlat Klassifikatori</p> <p>7. Kasb ta'lim pedagogikasining didaktik tamoyillari</p> <p>8. Professional ta'limda ta'lim jarayonini tashkil qilishda o'qituvchining asosiy vazifalari</p> <p>9. Professional ta'limda mashg'ulotlarni taskiliy shakllari</p> <p>10. Professional ta'limda mashg'ulotlarni taskiliy vositalari ularni turkumlanishi</p> <p>11. Ta'lim metodlari. Professional ta'limda mashg'ulotlarni tashkil etishda ulardan foydalananish metodikasi</p> <p>12. Pedagogik faoliyat va pedagogik qobiliyat</p> <p>13. O'qituvchining pedagogik mahorati va kasbiy mahorati</p> <p>14. Kasb-hunar ta'limini boshqarish</p> <p>15. Kasbiy pedagogikada qo'llaniladigan imiy tadqiqot metodlari, shakllari va vositalari</p> <p>A'maliy mashg'ulotlarni tashkil etish va o'tkazish bo'yicha ko'ssatma va tavsiyalar.</p> <p>Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurulmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akadem, guruhga bir o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi lozim. Mashg'ulotlar faol va interaktiv usullar yordamida o'tiliishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llaniishi maqsadga muvoqfiq.</p> <p>III. Mustaqilishni taskil etishning shakli va mazmuni.</p> <p>Talabalar tavsiya etilgan mavzulardan tanlab olib referat shaklida yozib uni himoya qiladiilar.</p> <p>Tavsiya etilayotgan mustaqil ishlarning mavzulari</p> <ol style="list-style-type: none"> Kasbiy tayorgarlik, kasbiy ta'lim tushuntirish Zamonaviy kasbiy pedagogikaning rivojlanishiga malakat va chet el olimlarining qo'shgan hissasi O'zbekiston respublikasida professional ta'limni tashkil etilishi va rivojlanishi tarixi O'rta Osiyo hududida hunarmandchilikning rivojlanishini O'zbekiston Respublikasining turli rivojlanish bosqichlarida kasbiy ta'lim O'zbekiston Respublikasi ta'lim tizimi rivojlanishning omillari Ta'lim tizimini islon qilishning möhiyati Professional ta'lim va ishlab chiqarish o'zaro bog'liqligini amalga osbirishning ijtimoiy-iqtisodiy shart-sharoitlari Kasbiy layoqat, kasbga tanlab olish Bilim, ko'nikma, malakalarning shakllanish jarayoni Bozor munosabatlariiga o'tish sharoitida kasbiy ta'lim sifatini oshirish
--	--

	<p>12. Iqtisodiy rivojlangan mamlakatlarda kasbiy ta'limning qiyosiy tahili</p> <p>13. Kasb ta'limini umumiy o'rta ta'lim va oliv ta'lim bitan integratsiyasi.</p> <p>14. O'qituvchi innovatsion faoliyatining tabibili, yangiliklilik kiritishning samarasi. Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish taysiya etildi.</p> <p>Laboratorya ishlari, Seminar mashgulotlari, (Kurs ishi), o'quv rejada ko'rsatilma gan.</p> <p>V. Ta'lim natijalari / Kasbiy kompetensiyalari</p> <p>3. Talaba bilishi kerak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kasbiy pedagogikani o'mi, axamiyati va turlari; tuzilishi, ishslash prinsiplari, xususiyatlarini va ish jarayoni to'g'risida <i>tasavvurga</i> ega bo'lish; - fanga oid nazariy va amaliy tushunchalarini to'la o'zlashtirishi, mantiqiy va tanqidiy fikrashi, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritishi va joriy, oralotq nazorat turlarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarishi, yakuniy nazorat bo'yicha test yoki yozma ishni topshiriishi lozim. va ulardan foydalana olish <i>bilishi va ulardan foydalana olishi</i>; (ko'nikma); fanga oid nazariy va amaliy tushunchalarini to'la o'zlashtirishi, mantiqiy va tanqidiy fikrashi, hamda rivojlanish muammollari bo'yicha yechimlar qabul qilish kompetentsiyasiyaliga ega bo'lishi <i>ko'nikmalariga ega bo'ishi kerak</i>. (malaka). <p>4.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • seminarlar (mantiqiy fiklash, tezkor savol-javoblar); • guruhlar da ishlash; • taqdirmotarni qilish; • individual loyihibar; • jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihibar. <p>VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <p>5.</p> <ul style="list-style-type: none"> joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni <p>VII. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Asosiy adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> Abduquddusov O va boshq. Kasb-hunar ta'limi pedagogikasi. – T.O'MKHTT KMO va UQTI, 2011 y. Avazboyev O.I., Ismadiyarov Y.U. Kasbiy pedagogika. O'quv qo'llanna. Cho'lpox, T.; - 2020, -319. Anarkulova G.M. Ta'lim texnologiyalari. O'quv qo'llanna. T.: Innovatsiya-Ziyo. 2021 y. – 215 b. Ishmuxammedov R.J. "Ta'limda innovatsion texnologiyalar". Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Iste'dod" jang'armasi. 2008. Muslimov N.A. Qo'yinov O.A. Abduraimov SH.S. Kasb ta'lim metodikasi. O'quv qo'llanna. Toshkent. 2018. Olimov Q. va boshq. Kasb ta'limi uslubiyati. – T.: "Iqtisod-moliya", 2006. <p>Qo'shimcha adabiyotlar</p>
--	--

	1. O'zbekiston Respublikasi Konstitusiyasi. –T.: «O'zbekiston», 2017 yil.
	2. O'zbekiston Respublikasi “Ta'lim to'g'risida”gi qonuni. 23.09. 2020 y.
	3. Mirziyoyev Shavkat Miromonovich. Tanqidiy tahlili, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. Mamlakatimizi 2016 yilda ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishining asosiy yakunlari va 2017 yilga mo'ljallangan iqtisodiy dasturning eng muhim ustuvor yo'malishlariga bag'ishlangan Vazirlar Mahkamasining kengaytiirigan majlisidagi ma'ruza, 2017 yil 14 yanvar / SH.M. Mirziyoyev. – Toshkent: O'zbekiston, 2017. – 104 b.
	4. Mirziyoyev Shavkat Miromonovich. Onun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash – yurt tarraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. O'zbekiston Respublikasi Konstitusiyasi qabul qilinganining 24 yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimdag'i ma'ruza. 2016 yil 7 dekabr /SH.M.Mirziyoyev. – Toshkent: “O'zbekiston”, 2017. – 48 b.
	5. Mirziyoyev Shavkat Miromonovich. Buyuk kelajagimizi mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. Mazkur kitobdan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning 2016 yil 1 noyabrdan 24 noyabrga qadar Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkent shahri saylovchilar vakillari bilan o'tkazilgan saylovoldi uchrashtuvlarda so'zlagan nutqlari o'rinn olgan. /SH.M.Mirziyoyev. – Toshkent: “O'zbekiston”, 2017. – 488 b.
	6. Mirziyoyev Shavkat Miromonovich. Yangi O'zbekiston strategiyasi. – Toshkent, 2021. –458 b.
	7. Batishev S.Y., Novikova A.M. Professionalnaya pedagogika. Uchebnik. Izdaniye 3-e, pererabotannoje. – M.: Izd-vo YEVES, 2009. – 456 s.
	Golish L.V., Fayzullayeva D.M. Pedagogik texnologiyalarni loyiylashtirish va rejalashitirish. -T. 2010 y.
	Axborot manbaalari
	http://planetatadirser.com - dissertatsiyalar katalogi
	http://www.besdirser.com - referatlar, diplomvakurs ishlari.
	http://www.edu.uz/ - O'ZR Olyy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining rasmiy web sayti.
	http://www.gov.uz – O'ZR ning hukumat portalı.
	http://www.press-service.uz
7.	Qarshi muhandislik-iqtisodiyot institute tomonidan ishlab chiqilgan va tasdiqlangan.
8.	Fan/modul uchun ma'sular:
	1. Badalov Sunatullo Mamadiyevich – QarMII, “Qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalashitirish va servis” kafedrasi dosenti, t.f.f.d.
9.	Taqribinchilar:
	1. Maxamov X.T.–Qarshi Davlat universiteti dotsenti, t.f.n.
	2. Choriyeva D.N.–QarMII “Umumtexnika fanlari” kafedrasi dotsentit,f.f.d.